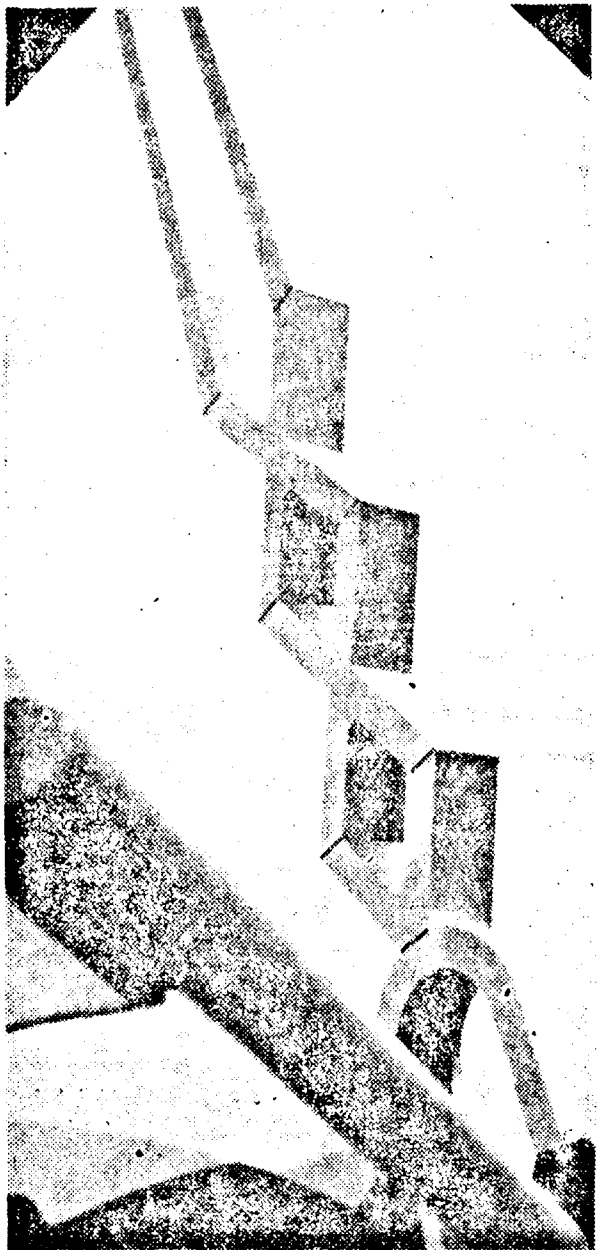

Vörös LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSAGA
ES A MEGYEI NEPTANACS LAPJA

XXV. évfolyam
7605 szám
4 oldal,
30 bani
Péntek,
1969.
augusztus 29

A REAR'69 KIA LITAS, A FOTORIPORTER
SZEMEVEL.

(KELEN FERENC felvétele)

Az Avram Iancu té-
gygyógyezternál
látam. A bejártnál
két asszony. Az egyik
bélről az ajtót ké-
szült beárni. Óramra
tekinttem: záróra. A
másik — feltűnt, hogy
fejkendő visel a 25
fokos nyárban — es-
deklő hangon kérte,
csuk egy lejezt adjon.

Emberség

fajdalomcsillapítót.
Nem kapott. Az elu-
tasító szavak még
most is fülemben csen-
genek: ... mi is haza
akarunk menni!
Záróra volt. A fe-
hétköpenyes gyó-
gyászerns nem tett sem-
mi szabálvellenest.
Senki sem kötelezhet-
te, hogy eleget tegyen
fajdalomtól eltorzult

Minden talpalatnyi földön gépek dübörögnek

A kikelet. a növényápolás. nyá-
ri és őszi betakarítás falun min-
dig megkötözték a gondokat. Les-
ni kellett a percet, hogy melyik
táblán mikor lehet elkezdni a
munkát. A földműves ember, ha
nem volt tehetséges gépre, akkor
kérges tenyerével teremtettsé elő
a mindennapi kenyérét. Kinek
szívtügye volt a föld, aggodalma-
san fürkészte a verőfényes domb-
oldalakat, a végtelen rónaságot:
hol lehet előbb hozzáfogni a szán-
táshoz, vetéshez. Alig végezték
ezekkel a munkákkal, a földbe hul-
lott mag fejlődésnek indult s már
ráköszönt egy másik munka: a nö-
vényápolás. Szinte babusgatott
minden buza-, kukorica-, répá- és
burgonyanövényt, hisz ezek adták
az életét és a rendíthetetlen
bizalmat, mely a magvetőt a föld-
höz kötötte. Szorgos munkájának
eredményét akkor látta, mikor a
ratásra pendült a kasza, felbugott
a cseplőgőp, őszel a gőrekba ke-
rült a kukorica s verembe a bur-
gonva.

Nem egyszer hajtotta le fejét
éjfélt után, hogy napkeltekor elől-
ről kezdjen mindent. A föld csak
akkor volt hálás, ha becsültesen
megművelte s verejtékével áztat-
ta. A parasztság zömének, a kis
földparcellákkal rendelkezőknek a
mindennapi faliat is gond volt,

Határidő előtt

Teljesítették nyolchavi tervüket

A kettős ünnep tiszteletére szervezett szocialista versenyben
egyre szebb eredmények láttak napvilágot. Különösen élelmiszer- és
könnviipari egységeink szárnyaltak túl nagy arányban tervfeladatai-
kat. Az előírtnál több textil- és kötszövött-áru, cukor, kenyér, bor,
tej és más élelmiszerfeladás került városunk, megyénk üzleteibe és
külföldre.

28.000 kötszövött áru

A Vörös Triko kötszövöttáru gyárban i-
jó ütemben halad a munka. Az év elején
észlelt kerekváltókat teljes egészében kikü-
szöbölték. Tekintettel nagyarányu export-
rendelésekre, a minőséget is olyan arány-
ban javították hogy termékeik a legigény-
sebb vásárlónak is megfelelnek. Mindezek
mellett a szorgalmas kötszövők, körkötők és
a konfekció részlegén dolgozók 15 nappal
határidő előtt teljesítették tervfeladataikat.
A munka üteme azóta sem csökkent. Sőt
egyre inkább szárnyakra kapott. Ez a ma-
gyarázata annak, hogy a nyolcadik hónap
végéig a Vörös Triko gyárban 28 000 darab
kötszövött ruhaneműt gyártanak terven
felül.

950 tonna cukor

Az aradi Cukorgyárban e hó 17-én meg-
kezdődött a feldolgozási idény. A nagyjavi-
tás alkalmával minden gépet alapos vís-
gálatnak és „gyógyításnak” vetettek alá. Jól
működnek a hidraulikus kiürítő berende-
zések, az összes szivattyúk, a főzőkazánok, a
szűrőberendezések és a centrifugák. Az
óriaskerek tehát megkezdte hosszantartó
keringését s a répák ezrei kerültek máris
az önműködő, szeleltető és mérő gépekbe.
Sajnos, az idei répa minősége nem a leg-
jobb. A mostoha időjárás okozta ezt. A cu-
korgyáriak azonban már jó előre megtették

az összes műszaki-szervezési intézkedéseket,
hogy a gyenge minőségű nyersanyag ellen-
ére 950 tonna jöminőségű cukor kerüljön
a raktárakba.

3.888.000 lej terven felül

A borászati vállalat szorgalmas közösége
erte el ezt a nagyszerű eredményt. A nyolc-
havi tervet, mint azt már hírül adtuk, 15
nappal határidő előtt teljesítették, mind az
össz- mind pedig a készáru-termelésnél. Az
eddig elért eredmények azt bizonyítják,
hogy nagyarányban növelték a termelé-
kenységet. Így vált lehetővé, hogy az össz-
termelési tervet 3 888 000 lejjel tulszárnyal-
ják. Az össztermelés terén is mintegy
2 200 000 lejt tesz ki a tulszárnyalás értéke.

A pénzügyi terv zárásának eredményei is
azt mutatják, hogy gazdaságosan bántak a
gondjaikra bízott értékekkel. A tervhez vi-
szonyítva az önköltségek csökkentése révén
mintegy 350 000 lejt takarítottak meg.

A sörápa erjesztő részlegén is jól dol-
goztak a karbantartók. Ott nappal határidő
előtt fejezték be a remontot és így hama-
rabb kezdhük meg az új erjesztési idényt.
Erre különben minden feltételt biztosított-
tak már. Idejében kezdtek meg a nyers-
anyag szállítást és ezáltal nyolchavi tervü-
ket 10 tonna malátával túl is szárnyalták.
A szállítási tervet is tiszteletben tartják.
Eddig 3 vagonnal szállítottak többet elő-
irányzatuknál, határidő előtt.

A POLITIKAI KÖNYVKIADÓ GONDOZÁSÁBAN MEGJELENT:

**NICOLAE CEAUŞESCU: Beszéd a Nagy
Nemzetgyűlésnek a haza fasisztia iga alóli fel-
szabadulása XXV. évfordulójára tiszteletére ösz-
szehírvott jubileumi ülésszakán.**

Aluljáró

A közlekedés szempontjából Arad egyik fájó
pontja a színház előtti tér. Gépkocsik jobbról, gépkö-
csik balról, villamosok, gyalogosok... Bizony nem
ritka a baleset sem. A napról napra növekvő forga-
lom megköveteli a tér rendezését. Így történik ez a
világ bármelyik nagy városában, ahol nagy a for-
galom; aluljárók építésével teszik lehetővé a gyors
közlekedést, szavatolják a gyalogosok biztonságát.
Vajon minket, gyalogjártókat, a föld alá szorítanak a
járművek? Nem. Csak ezzel megoldást keresnek a
két „szemben álló tábor” — gépkocsik és gyalogo-
sok — „kibékítésére”. Ígyhát aluljáró épít majd Ara-
don is.

Azok, akik tegnap a déli órákban az Állami Szín-

ház környékén jártak, különös látványnak voltak
szemtanúi. A színház előtt embergyűrű közepén egy-
szerű fürőre rendezést állítottak fel. A kíváncsisz-
kók egymást kérdegették:

— Mit csinálnak?
— A valasz rövid és tagadó volt:
— Nem tudom.
A sokak által feltett kérdéssel fordultunk mi is
a munkálatokat irányító Kiri Nicolae-hoz, a temesvári
tervező intézet mérnökéhez:
— Egyelőre csak talajmintákat veszünk.
— Éptenek majd valamit a térre?
— Igen. A tér alá. Aluljárót. Még pedig a Pos-
távarul és Emínsescu utcák alatt, az Ardealul szálló-
da és a színház közé, valamint a Köztársaság sugárút
két oldalát köti majd össze a nagyáruházal szemben.
Aluljáró Aradon. Ime a nagyáruház egyik jellem-
vonása!

—acs—

A MEZŐGAZDASÁGI SZAKEMBEREK TANÁCSKOZÁSA

Csütörtökön a Központi Mező-
gazdasági Kutatóintézetben taná-
cskozási rendezett a Mezőgaz-
dasági Főtanács és a Mezőgazda-
sági Termelőszövetkezetek Országos
Szövetsége.

Részt vettek állami és szövetke-
zeti mezőgazdasági egységek ag-
rármérnökei, mezőgazdasági ter-
melőszövetkezeti elnökök, a megyei
mezőgazdasági igazgatóságoknak
és az állami mezőgazdasági vállá-
latok övezeti trószájneik igazga-
tói, mezőgazdasági termelőszövet-
kezetek megyei szövetségeinek el-
nökei, kutatóintézetek és kísérleti
állomások kutatói, mezőgazdasági
felsőoktatási tanerők, számos gaz-
dasági minisztérium képviselője.
Részt vett és felszólalt Virgil
Trofin elvtárs, az RKP KB Vög-
rehajtó Bizottságának és Állandó
Elnökségének tagja, a KB titkára
és Isosif Banc elvtárs, a Miniszter-
tanács alelnöke.

A tanácskozáson referátumot
terjesztett elő Nicolae Giosan elv-
társ, a Mezőgazdasági Főtanács
elnöke az 1969. évi buzatermesztés
eredményeiről és a jövő évi termé-
lés fokozásához szükséges intézke-
désekről, továbbá Vasile Vilcu elv-
társ, a Mezőgazdasági Termelőszö-
vetkezetek Országos Szövetségének
elnöke a mezőgazdasági tervfela-
datok megvalósításáról az év első
hét hónapjában, valamint azokról

az intézkedésekről, amelyek az
idei összes termütműtök maradek-
talan megvalósítása érdekében
szükségesek.

A referátumokból és a vitából
kittűnt, hogy az idei buzatermesztés
kielegíti a nemzetgazdaság szük-
ségeit, annak színvonalát, azon-
ban nem áll arányban a mezőgaz-
daság műszaki-anyagi alapjának
fejlesztésével és a termelő egysé-
gek lehetőségeivel. Ezt a helyzetet
az agrometeorológiai tenvezők o-
kozták, amelyek nehezegeket
idéztek elő a mezőgazdasági mun-
kálátok lebonyolításában, de főleg
az, hogy a buzatermesztés technó-
lógiaját nem alkalmazták a fenn-
álló természeti körülményekhez.
Az elért eredményekről és a szer-
zett tapasztalatokról beszélve, a
termelő egységek, mezőgazdasági
szervek kutatóintézetek és kísér-
leti állomások számos szakembere
ráműtött azokra az intézkedé-
sekre és módszerekre, amelyeket
alkalmazni kell, és hangsúlyozta,
hogy a buzatermesztést fokozni
lehet és teljesíthető a termelés
növekedésére vonatkozó feladatok,
amelyeket a nemrég tartott párt-
kongresszus kijelölt. Ráműtattak,
hogy jelenleg a tavalyinál jobb
körülmények vannak az őszi vetés
elvégzésére — kellő talajnedves-
ség, nagytermékenységű fajmag-
vak a teljes bevetendő terület

számára, nagyobb mennyiségű mi-
trágya és több traktor és mező
gazdasági gép a talaj előkészíté-
sére és a vetés optimális időszá-
ban való elvégzésére az egész or-
szágban.

A referátumok és számos rés-
vövő egyaránt hangulvöltöztet-
tek az intézkedéseket is, amely-
ket a többi őszi mezőgazdasági
munkák idejében való elvégzé-
sében kell fogatosítani. Ez a hel-
zet kapcsolatosan rámutatott, ho-
gy az idei agrometeorológiai körülm-
nyek között az őszi termelvény-
fejlődési időszak meghosszabb-
dik, s a betakarítás nagyjáb-
egyebeik a vetéssel. Ez a hel-
zet megköveteli a munka jó me-
szervezését, valamint az ösz-
serekről és eszközök felhasználás-
áról hogy minden munkát a legjól
időszakban és minél rövidebb idő-
beül végezzenek. Ugyancs:
kidomborítottak számos olyan in-
tézkedést, amelyet ezentul kell fo-
gatosítani annak érdekében,
hogy a nemzetgazdaság e jelent-
sős ágában teljesíthessük az évi te-
rvezési mutatóit.
A javaslatok és a tudomány-
kutatás új eredményei alapján m-
szaki-szervezési intézkedési terv
fogadtak el az összes őszi mező-
gazdasági munkák előkészítésé-
re, és magasabb színvonalu elvég-
zésére.

Az áruellátásról és egyéb „apróságokról”

— Peremvárosi élelmiszerüzletekben —

Costea Petru elvtárrsal, az Alimentara HKSZ kereskedelmi
osztályának főnökevel beszélgettünk arról, hogy miként látják el
a külső kerületekben lévő üzleteket áruval, melyek az idevonat-
kozó rendelkezésekről, az alkalmazott elvekről és a gyakorlatról. El-
mondották, hogy az összes üzletet a kereskedelmi szervezet „uta-
zo” rendszeresen látogatják, felveszik a rendeléseket és a lehe-
tőségekhez mérten igyekeznek idejében eljuttatni a kért árut az
egységekbe. Megtűdtek: a rangosabb, belvárosi üzletek bizonyos
előnyt élveznek, ha például olyan áruval van szűk, melyből ke-
vés érkezett és nehéz lenne azt az összes egységbe elosztani.
Ennek ellenére nem szabad nagy különbségnek lennie a belváro-
si és a peremvárosi üzletek áruellátottsága között. Ezt szolgálják
elsősorban az úgynevezett „minimális” kötelező áruválaszték listá-
k. Persze sok függ az egységek vezetőitől, attól, hogy miként
tanulmányozzák a vásárlók igényeit és idejében továbbítják-e
azokat a központhoz, szükség esetén sürgetik-e az árut és így
tovább.

A kereskedelmi osztály főnö-
kével folytatott rövid beszélge-
tés után felkerestünk öt perem-
városi élelmiszerboltot, hogy a
gyakorlatban is tanulmányoz-
zuk az áruellátást. Török Árpád,
Avram Cristina és Morovan
Margareta áruszakkértők kísértek
el utunkon. Jártunk a Dimitrov
és a Dorobantilor utcák sarkán
lévő 8. számú, az Aurel Vlaicu
uton (63. sz.) a 116-os, a ségai
(Scărioarei utca 63) 9-es, a bu-
zásai piactéren lévő 27-es és a

Drágasani negyedben a 103-as
számú élelmiszerüzletekben.

Altalában azt tapasztaltuk: a
legtöbb helyen kaphatók a főbb
élelmiszercikkek, többnyire meg-
található az üzletekben mindaz,
amit a minimális kötelező áruvá-
laszték listáján feltűntettek.
De voltak és vannak bizonyos
zökkenők az utóbbi időben. A
8-as számú üzletben például (fe-
lelős Valentin Elisabeta) 4—5
választék helyett egyetlen —
ömlesztett só kapható. Másutt
időlegesen kifogyott a cukor
vagy csak egy féle van. A nyári
eltevésékké, befőzésekkel növe-
kedett ugyanis a fogyasztás, és
most, a csúcsidejében nem gyö-
zik a szállítást. Persze ott ahol
az üzletvezető előrelátó volt és
a zavar sem jelentkezett. (Pél-
dál a 116-os üzletben, felelős
Corb Alexandru).

Egyes élelmiszercikkékből ren-
deszeren csak bizonyos számú
üzletek kapnak. Így kukorica-
lisztet 25 üzletben árusítanak A-
radon. Nem ártana felülvizsgá-
lni ezt a kérdést, pontosabban
újabb üzleteknek is juttatni a
málislisztből. Mert keresett cikk
ez a 8-as számú, a ségai 9-es
boltokban és másutt is.
Ezek tehát a terepen tapaszt-

alt általános és lényeges pro-
blémák. De jártunk sajnos oly-
üzletben is, ahol sem a kötele-
ző áruválasztékok, de más cik-
k sem találhatók meg. Igen szeg-
nyes például a Drágasani váro-
negyedben lévő 103-as üzlet ár-
ellátottsága. (Felelős Theodor
Olga) Hogy csak néhány de-
got említsünk összevont kétfé-
lekész kapható már hosszú ide-
itt, a drága — 13 lejcs — ö-
lesztett és még egy, negyedlő
csomagolt keksz. Van bőven a
válnvív, de nincsen gyümö-
sörp és hiányzik az elsősor-
nyáron fogyasztott különfi
gyümölcs nektr stb. Tejet e
idő óta egyáltalán nem árusí-
nak, tejtermékekből pedig a
forgalmaznak valamit.

Itt még egy — enyhén szól-
furcsa — jelenséggel találko-
tunk. Ures üvegeket nem vesz-
az üzlet csak kétszer, hetenké-
2—2 megfatarozott órában. (Jele-
leg befőttes üvegeket egyáltal-
nem váltanak be, mert mint me-
dották nincs megfelelő ládájuk
tárolásra). Mindez helytelen
szabályozás.

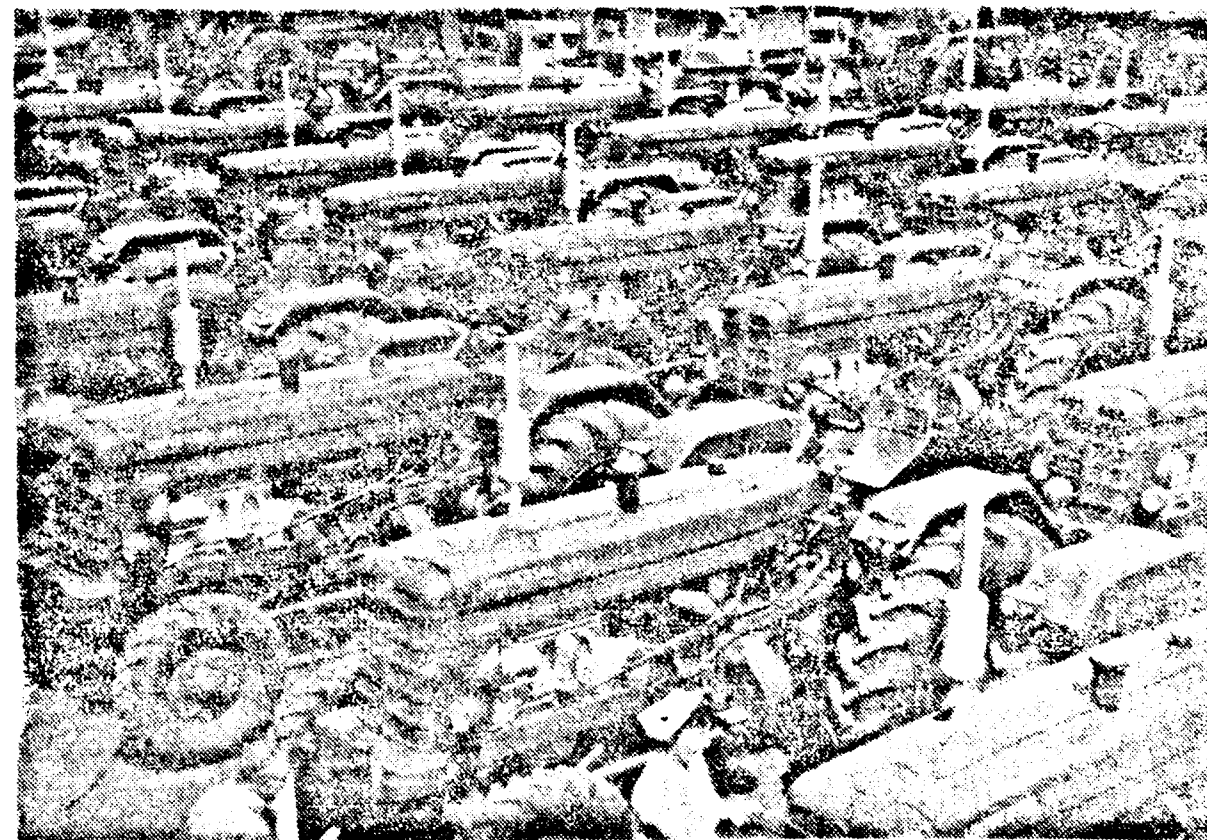
Nem volt célunk az ilyen
hasonló „apróságokkal” foglalko-
ni. De nem hallgathattuk el ezek
mint, hogy azt sem, hogy egyes
lyeken kevés gondot fordítanak
tisztaságra, az élelmiszerek gyó-
dos kezelésére, higiénikus táro-
sára. A buszaki piactéren an-
lyan kisebb, modern keresked-
komplexumot találtunk. (Az
épületekben élelmiszerüzlet, zö-
ség és gyümölcskereskedés, va-
mint kenyerbolt van). Sajnos
más egységekhez képest jobb f-
tételék ellenére olyan nagyfo-
gondatlanságot tapasztaltunk,
hogy nehéz azt leírunk. Az ü-
let épülete előtt (27-es számú b-
— felelős Turák József) talán t-
tek óta nem sepertek. Az üzi-
ben rendetlenség, por, piszok,
hűtőszekrényben (vitrin) hegy-
hátán az odanemválo áru (pl.
járt fogyasztásra vásárolt szoda-
üvegekben). Ezzel szemben a je-
hurt a földön, a tehénturós kar-
fedele nyitva. A raktár-
is „festői” rendetlenség urall-
dott. Amikor megkérdeztük az ü-
letvezetőt, hogy miért ilyen na-
a rendetlenség, a piszok, meg-
kentő kérdésre válaszolt:
— Hol van piszok és rendet-
ség? — kérdezte (!).
Később így nyilatkozott:
— Hiányzik a női kéz. Kettő
dolgozunk itt, férfiak. Mi nem
tűnk a takarításhoz.
Cikkünkhoz nem fűzünk kü-
lönmentárt, abban a remény-
hogy az illetékesek e nélkül
levonják a szükséges tanulsá-
kat.

SZABÓ JÁNOS

Megnevezés	1967	1969	Előirányzat 1970
Fizikai traktorok	2280	2339	2559
Kalászos vetőgépek	968	905	905
Kapásnövény vetőgépek	1089	1088	1233
Gabonaraotó kombájnok	1195	1361	1304
Kukoricabetakarító kombájnok	106	128	128
Vonattott szalmapréselők	248	325	335
Növényvédőgépek (permetezők, porozók)	153	157	158
Útráfutók	489	569	799

UZONI LAJOS

(Folytatása a 2. oldalon)

CSAK NÉHÁNY A SZÁZEZERBŐL

— Mama, ezt vedd meg nekem!
(TARKÓ GÁBOR felvétele)

Kedden New Yorkba érkezett a Ben Franklin tengeraltatójáró, amely év honapig tartózkodott a Golf-áramlásban, s megettette a floridai Palm Beach és az Új-Skocia partjai közötti utat. Az expedíció idején a tengeraltatójáró tartózkodott dr. Jacques Piccard. E rin Aebersold pilóta. Frank Bus, az amerikai tengerészeti oceanográfiai kutatója és mások.

A 15 méter hosszú, 146 tonnas Ben Franklin július 14 és augusztus 14 között 1400 mérföldet tett meg a tenger alatt.

kozárthatatlanul az életpályák harmadizmában rendeznek meg. E napot összekapcsolják a Német Nemzetközi Évének (1970) előkészítésével. Ez alkalomból kollektívumokon és más összejöveteleken számba veszik az akciókat, amelyeket a kormányok és az UNESCO bonyolítottak le az irástudatlanság felszámolására a világban. Az ipari országokat, ahol az irástudatlanság problémája nem vetődik fel, felszólítják, hogy resztesítsék fokozott pénzügyi segítséggel a fejlődésben lévő országokat. A világon ma meg mindig egy milliárd irástudatlan van.

A kazahsztáni szakemberek Mangiszlak-félszigeten földgáz, vasércet és több mint 100C fokos oriasi hëvizekbenet is feltartak. Egy 2800 mët mël szondából 127C fokos víz került felszínre.

A szakemberek úgy vélik, hogy a hëviből jódot, bromot, litiumot és más vegyi elemeket vonhatnak ki. A hëvizeket távfűtésre is felhasználhatják. Tervek szerint a félszigeten több város épül majd mintegy 500 000 lakos részére. Az ivóvizet a Sevcsenko kikötő közelében épülő tengervíz-sótalánító atomüzem szolgáltatja majd.

Noha Brooks és Shaw kutatási eredményei nagy érdeklődést kel-
tettek a tudósok körében, ezeknek
nagy része számos fenntartással él.
Dr. J. M. Hayes, az Indiana Uni-
verzitet (USA) munkatársa – a leg-
ismertebb meteoritikusok egyi-
ke példát adt alítja, hogy a me-
teoritokban eddig nem sikerült ki-
mutatni egyetlen olyan anyagot
sem, amely ne lehetne fizikai fo-
lyamat eredménye. Az, hogy a me-
teoritok többsége jelentős mennyi-
ségű szénat (a szerves anyag eg-
yik fő eleme) tartalmaz, nem hoz-
ható fel érvként mert a szén eg-
yike a naprendszer legelterjed-
tebb elemeinek. Még akkor is, ha
a meteoritban találtak spórolop-

A szovjet nemzetgazdaság egyre nagyobb mértékben veszi igénybe a Meteor, a Koszmosz és a Molnija típusú mesterséges holdakat. Molnija mesterséges hold segítségével rendszeresen közvetítik a központi tv-programokat a Szovjetunió legtávolabbi vidékeire is, telefon- és távírókapcsolatok létesítenek. A meteorológiai holdak az időelőre-

Mosószeres készítésénél használt színtelen, kristályos anyag. 3. Összetevőtelekben: ilyen királyi a multibeli. 4. Koltemény. 5. Dal. 6. Európai nép. 8. E.C. 9. Csomagolóanyag. 10. Ilyen korszolva is van. 11. Novény. 12. Vajon küld hieket? 13. Virágoskertünk egyik legismertebb és legolhasabb tűzpiros virága. 15. Házassalra beszél a valakit. 17. Orszlánszajként is ismert sokszínű virág. 20. Forró égővi, eleteben csak egyszer virágzó növény. 22. Orvosnövendék tanulnak rajta. 23. Göngyölegység. 24. Ritka ferfinev. 26. Nevelés peksitmény. 29. Papíra veti. 31. Rádío egy nemű hangzó. 32. Indulatso. 34. Engedj el. 36. Római viselet volt az okorban. 38. Elgondolkozó (ek. csere). 41. Üzlet. 43. Sivatagi hájő. 45. Szalastermetű.

A bolgárközi állomásoknak is nagy szerepük van a kosmosközvetetésben. A bolgárok és a távolra útkutatás pillanatilag nagy nehézségekbe ütközött, mert az ilyen úrutak igen sokat tartanak a kozmikus ténr sajátos viszonyainak befolyása igen hosszas, nincsenek átfogó ismereteink a kozmikus utvonalak jellegzetességeiről, a bolgárokól. sőt a bolgárközi térről sem. Eppen ezért csak automata berendezések érhetnek el olyan teljesítményeket, mint a Venus-4, Venus-5 és Venus-6 állomások. Ezek többhónapos utat után behatoltak a bolgár légkörébe és leszállás közben közvetlen méréseket hajtottak végre. Az ilyen készülékek rendkívül üzembiztosak: úrvizonyok között hosszasan működnek, fedélzeti rendszereik és berendezéseik viszonylag egyszerűek, nagy hő

Az angol tudós számos indokkal támasztja alá a feltevést. Miután a kvazarokban teljesen kifogy a nukleáris fűtőanyag, saját gravitációjuk következtében anyaguk olyan nagy mértékben sűrűsödik, hogy vonzóörökből a fénylemelek sem engedik eltávozni. Így módon a kvazarok láthatatlanokká válnak és a jelenlegi technikai eszközökkel nem észlelhetők.

mesternek, Széplaki
bátyámnak, és még azt,
hogy épp úgy, mint itt
az alföldön, ott a Kar-
patok lábainál is nagy-
szerűen alkalmazhatják
majd e sokoldalú kis
masínát, melyet mini-
malis költségekkel bá-
rmely termelőszövetke-
zetben hozzázárt embe-
rek előállíthatnak.

NEMZETKÖZI ÉLETT

ÜNNEPI ÜLÉS A SZLOVÁK NEMZETI FELKELÉS KÖZPONTJÁBAN

Banska-Bystrica, az 1944. évi szlovák nemzeti felkelés központjában, a szlovák nép életének e jelentős eseménye 25. évfordulójának tiszteletére csütörtökön ünnepi ülést tartott a Szlovákiai KP KB, a Szlovák Nemzeti Tanács, a Szlovák SZK Kormány és a Szlovákiai Antifasiszta Harcosok Szövetsége Képviseleti Bizottsága.

Az ülést részt vett I. Svoboda, a Csehszlovák SZK elnöke, G. Husák, a Csehszlovákiai KP KB első

titikára és más csehszlovákiai párt- és államvezetők, a szlovák nemzeti felkelés számos résztvevője, közéleti személyiségek.

Az ülést O. Klokoc, a Szlovák Nemzeti Tanács Elnökének elnöke nyitotta meg és köszöntötte a külföldi vendégeket.

St. Sadovsky, a Szlovákiai KP KB első titkára jelentést terjesztett elő a szlovák nemzeti felkelés jelentőségéről.

BELGRÁD

A SZÖVETSÉGI VÉGREHAJTÓ TANÁCS NYILATKOZATA

A Tanács közli a Szövetségi Végrehajtó Tanács nyilatkozatát, amelyet augusztus 27-én ülésein az Al Akse mecsét feljuttatásával kapcsolatosan fogadott el. A nyilatkozat rámutat, hogy a kulturális-történelmi jelentőségű műemlékek, az egyik legjelentősebb iszlám kulturális központ megromlása fájdalmasan érintette a jugoszláv kormányt és népeket, kiváltva mélységes elkesztetést. Ez a brutális cselekedet tovább rontja a közel-keleti helyzetet és súlyos következményekkel járhat.

Mindez komolyan figyelmeztet arra, hogy erőteljes és sürgős akciókat kell fogantatni mindazoknak a tényezőknek, amelyeknek döntő szerepe van a közel-keleti válság megoldásában. Ezekkel az akciókkal törekedni kell a Biztonsági Tanács határozatának alkalmazására, a konfliktus továbbterjedésének megakadályozására és a béke, valamint a biztonság létrehozására érdekében a térségben — mutat rá befejezősül a nyilatkozat.

KÖZEL-KELET

Izraeli repülőgépek támadást intéztek jordániai állások ellen

TEL AVIV. (Agerpres). Izraeli repülőgépek csütörtökön támadást intéztek a Jordán völgyében a Mohamed hid közelében lévő jordániai állások ellen — közli a France Presse egy Tel Aviv-i katonai szóvivő bejelentése alapján. A szóvivő megjegyezte, hogy a légitámadás azon állások ellen irányult, amelyekről a jordániai erők automata fegyverekből tüzet nyitottak izraeli egységekre.

AMMAN. (Agerpres). Csütörtökön két izraeli repülő-

gép gépfegyverrel és rakétákkal bombázta a Mohamed hidtől 6 kilométerre délre fekvő Al Sheshaa környékét — közli a MEN hírügynökség egy jordániai katonai szóvivő nyilatkozatára hivatkozva. A szóvivő közölte, hogy a jordániai légelhárító tüzérség azonnal működésbe lépett. Veszteségek nem voltak.

A szóvivő egyben rámutatott, hogy a légitámadás előtt az izraeli erők automata fegyverekkel lőtték a Mohamed hidtől 3 kilométerre délre lévő jordániai csapat-egységeket.

Összetűzések a palesztinai menekültek és a libanoni katonák között

BEIRUT. (Agerpres). Az észak-libanoni Tripoliban csütörtökön összetűzések voltak palesztinai menekültek és libanoni katonák között — közli a France Presse. Az incident az váltotta ki, hogy a Nahr El Bared-i menekült táborba nem akarták beengedni a libanoni csendőrség egyik járőreit, amely vizsgálatot akart folytatni. Az összetűzés nyomán három palesztinai és egy csendőrségi megsebesült. A csendőrség orjárat kénytelen volt a hadseregől segítséget kérni.

kült táborba nem akarták beengedni a libanoni csendőrség egyik járőreit, amely vizsgálatot akart folytatni. Az összetűzés nyomán három palesztinai és egy csendőrségi megsebesült. A csendőrség orjárat kénytelen volt a hadseregől segítséget kérni.

A leszerelési bizottság ülése

GENF. — H. Biman, az Agerpres tudósítója jelenti:

A leszerelési bizottság csütörtöki ülésén Carlos Ortiz de Rozas, az argentin küldöttség vezetője sürgette a megfelelő nemzetközi ellenőrzéssel egybekapcsolt általános és teljes leszerelést, hangsúlyozva, hogy ez milyen előnyökkel járna valamennyi ország gazdasági és társadalmi fejlődésére. Kijelentette, hogy kormányja határozottan állást foglal a föld alatti nukleáris robbantások megszüntetésére, amely garantálná az egész világ biztonságát, és szükségképpen a nemnukleáris államok biztonságát is. A felszólaló hozzátette, hogy ezzel szemben a békés célú nukleáris robbantások előnyeit élveznie kell az összes államoknak, minden megkülönböztetés nélkül. Argentin képviselője ezután felhívta a figyelmet a vegyi és bakteriológiai fegyverekben rejlő veszélyre, s kérte lépjenek fel határozottan a fegyverek hatalyon kívüli helyezésére érdekében. A tengerfenék demilitarizálásáról szólva hangzott, hogy figyelembe kell venni a partmenti államok nemzeti felfedezését, a kontinentális talapat fölötti szuverenitási jogait, valamint a partmenti államok biztonságát, s ezzel kapcsolatban indítványozta egy esetleges szerződés alkalmazását a partoktól 200 mérföldig terjedő övezetben.

Henri F. Eschancier, a holland küldöttség vezetője szintén foglalkozott a föld alatti nukleáris robbantások betiltásával, a nukleáris fegyverek gyártásának korlátozásával, valamint a vegyi és bakteriológiai fegyverek eltávolításával.

Hangzott, hogy a földalatti nukleáris robbantások megszüntetése hatékony részintézkedés volna, mivel fékezne a fegyverkezés hajszát. A felszólaló Kanada, Japán és az USA küldöttségeinek javaslatait támogató állást foglalt a földrengésekre vonatkozó adatok kicserélése mellett.

A Franco-rendszer történetében először fordult elő, hogy a spanyol sajtó a kormány több tagjának lemondását követeli. E jelenség közvetlen kapcsolatban áll a Matesa-üggyel, azzal a nagymértékű korrupciónnal, amelynek során a spanyol állam mintegy 10 milliárd pesetával karossított meg fiktív exportok révén.

A „falangista SP folyóirat legutóbbi száma a következőket írta: „A Matesa-ügy világosan bizonyítja, hogy a Spanyolország gazdasági életét 10 éve vezető csoportot fel kell frissíteni... Ez a helyzet annak az irányzatnak tulajdonítható, amelyet az ország vezető technokraták csoportja adott a spanyol gazdaságnak”. A folyóirat véleménye szerint nagyon valószínű, hogy a Matesa-üggyel hasonló eseteket fedeznek fel más spanyol exportvállalatoknál is. Az El Correo Catalán ehhez még a következőket fűzi hozzá: „Nem akarunk részletekbe bocsátkozni azzal kapcsolatban, hogy mi történt a hajóépítés vagy a kiadók szek-

MOSZKVA

A ROMÁNIAI KOMMUNISTA IFJUSÁGI SZÖVETSÉG MŰVÉSZGYŰJTÉSÉRE a Lenini Komszomol Központi Bizottságnak meghívására vendégkörutat tett a Szovjetunióban.

A fiatal román művészek számos előadást tartottak Póltavában, Harkovban, Voronyezsben, Gheorghe Gheorghiu-Dej városban, Moszkvában. Az előadások nagy tetszést arattak.

A voronyezsi televízió több mint egy órára műsort közvetített a román művészek előadásáról.

LONDON

BEFEJEZTE ANGLIAI TURNÉJÁT A BUKARESTI DOINA IFJUSÁGI EGYSÜTTES. A román művészek a billinghami nemzetközi folklorfesztiválon elért szép sikerük után részt vettek a scunthorpei nemzetközi népdal- és néptánc-fesztiválon is. A közönség és a helyi sajtó elismerően nyilatkozott az együttes művészi színvonaláról, változatos műsoráról, a színpompás román népviseletről. A Northern Echo című lapban Denis Mc Loughlin ezt írta: „A románok öt előadását néztem végig, s elmonhatom, hogy a bukaresti Doina folklorgyűjtése jóval felette áll az idei fesztivál minden más együttesének. A számokkal remekelnek, ruháik gyönyörűek. Eleget, keszes báj és ösztönös árad ebből az együttesből, lenyűgözve a nézőket”.

A tunéziai külügyminiszter nyilatkozata

TUNISZ. (Agerpres).

Romániának az az elhatározása, hogy izraeli diplomáciai képviselőket nagykövetségi rangra emeli olyan kérdés, amely belülről azzal a szándékkal — jelentette ki ifjabb Habib Bourghiba tunéziai külügyminiszter a Kasserine körzeti politikai és közigazgatási személyiségek előtt tartott beszédében. „Romániával jó kapcsolatunk vannak és fenn is tartjuk ezeket” — hangsúlyozta a tunéziai miniszter.

A közel-keleti helyzet fejleményeivel foglalkozva a külügyminiszter hangsúlyozta, hogy Tunéziának az Al Akse mecsétől nyomon elfoglalt álláspontja „mélto országunk hírnevéhez”. A tunéziai kormány — mondotta — nemzetközi vizsgálóbizottság megalakítását és a közel-keleti helyzetre vonatkozó ENSZ-határozatok alkalmazását kérte.

KÜLPOLITIKAI KOMMENTÁR

A Matesa-ügy, az Opus Dei és a spanyol kormány

torában, amelyek exportunkban kivételes helyet foglalnak el”. A Matesa-társaság egyik jelenleg bebörtönzött igazgatója azonban úgy vélekedett, hogy a spanyol kormány, amely a múlt évben jelentős exportárterítéket kapott. A katolikus fópapok egyesítése — az Opus Dei — tagjaival kapcsolatban keringő madridi hírek arra késztették a szervezőket, a fópapokat bármilyen körülményben is lennie a Matesa-üggyel. Am a Sabado Grafico című folyóiratnak mégis némi kételyei vannak, „Könnyű cáfolni — írja a folyóirat — különösen, ha a kiválasztottak olyan egyesületéről van szó (Opus Dei), amelynek tagjainak sohasem hoztak nyilvánosságra, s azt állítani, hogy azoknak, akik „a pokol mélyébe” zuhantak, semmi köze ehhez az egyesülethez. A Sabado Grafico véleménye szerint egyáltalán nem mérés vagy felelőtlen dolog kapcsolatokat keresni az Opus Dei és a Matesa társaság között, mivel „bizonyos gazdasági műveletek végrehajtásához szükség van a gazdasági szektor monopolizálására és a támogatására”. Amikor ténylegesen sor kerül ilyen műveletekre — írja a folyóirat — „jelöléshez, hogy valóban létezik kapcsolat”, akár az Opus Dei egyik tagjáról, akár egy szimpá- tizánsról van szó. A Sabado Grafico arra a következtetésre jut, hogy a Matesa-ügy is hasonló-

Megtartották a négyes Vietnam-értekezlet 32. plenáris ülését

PÁRIZS (Agerpres).

Párizsban csütörtökön megtartották a négyes Vietnam-értekezlet 32. plenáris ülését. Henri Cabot Lodge, az USA képviselője a régi álláspontja helyekévé kérte a dél-vietnami csapatok „közös kivonását”. Xuan Thuy, Vietnam DK képviselője erővel visszautasította ezt a követelést, s hangsúlyozta, hogy az USA kormánya, az az elhatározása, hogy 25 000 katonát kivon Dél-Vietnamból kísérelt arra, hogy megtegye a világ közvéleményét a washingtoni kormány igazi szándékait illetően. Xuan Thuy hangzott, a világ népei azt kívánják a Nixon-adminis-

nisztrációtól, hogy sürgősen vonja vissza minden előzetes feltételt nélkül Dél-Vietnamból az összes amerikai csapatokat és más országok csapatait. Az észak-vietnami küldöttség kijelentette, hogy az USA azonnali megkezdésére kéri a hatalmon tartó Saigonban Nguyen Van Thieu, aki militarista, diktatóri és korrupciós kormányzatot honosított meg.

Az ülése felszólalt még Nguyen Thi Binh asszony, Dél-Vietnam Köztársasága ideiglenes forradalmi kormányának külügyminisztere és a saigoni képviselő.

A következő ülésre szeptember 4-én, csütörtökön kerül sor.

A Biztonsági Tanács megvitatta a kisebb államok ENSZ-képviseltetését

NEW YORK (Agerpres).

A Biztonsági Tanács szerda este megvitatta a jövőben megalakuló kisebb államok ENSZ-képviseltetését és a szervezetbe való belépés kérdését. Charles Yost, az USA ENSZ-delegátusa határozati javaslatot nyújtott be, amely indítványozza, hogy az ENSZ-főtitkár a Tanács megbízásából töltsön a közgyűlés következő ülésének napirendjére „Az Egyesült Nemzetek Szervezete társult tagjának

kvalitása” problémát. Egy másik amerikai javaslat egy olyan szakértői bizottság megalakítását szorgalmazza, amely a fenti problémát tanulmányozná, és még november vége előtt jelentést tenne a Tanácsnak.

Alekszej Zaharov a Szovjetunió, Lord Caradon Nagy-Britannia és Armand Berard Franciaország képviselőiben állást foglalt az ezután megalakuló kisebb államok képviseltetési módzatának előzetes beható tanulmányozása mellett.

Párizs

A minisztertanács meghatározta Franciaország gazdasági és pénzügyi talpraállítási tervét

A siker főleg attól függ, hogyan fogadják majd a franciák a deflációs és takarékosági intézkedések tervét.

JOSJIP BROZ TITO, JUGOSZLAVIA SZSZK ELNÖKE SPLITBEN MEGBESZÉLT FOLYTATOTT VÁLLALATVEZETŐKEL társadalmi és politikai téren működő aktivistákkal és a dalmát helyi hatóságok képviselőivel. A találkozó a dalmát vidék gazdasági fejlődését vitatták meg. Különösen a hajóipar, az alumíniumipar és a turisztika fejlődésének kilátásait vizsgálták meg.

IFEGWU EKE TÁJÉKOZTATÁSI BIZTOS KIJELENTETTE, hogy a biafiai kormány nem támogatja Namdi Azikwe volt nigériai elnököt a konfliktus elsimítására irányuló erőfeszítéseiben.

tos az Ortega Pardo botrányhoz. Ortega Pardo, az Opus Dei egyik tagját néhány évvel ezelőtt Caracasban tartóztatták le, mert nagy összegű tiltott devizát találtak nála. Amikor Ortega Pardo visszatért Spanyolországba, senki sem hallotta többé a nevét emlegetni. Az a tény, hogy egy ilyen cikk megjelenhetett a falangista sajtóban — holott minden bizonnyal átvett Fraga ír-barné tájékoztatásiügyi miniszter előzetes cenzúrája —, a politikai megfigyelők szerint arra vall, hogy a francoista kormányon belül jelenleg éles harc folyik. A Le Monde madridi tudósítójának véleménye szerint e cikkekkel kitínik, hogy a „szocialista” miniszterek hasznát akarnak húzni a Matesa-botrányból, hogy így megalapozzák a „technokraták” a híveikből álló kormány megalakításában. Műtán Franco a technokraták unszolására Juan Carlos herceget nevezte ki utódul, Madridban olyan hírek kelttek szárnyra, hogy ez év októberében megalakulhat egy technokrata kormány.

ION BADEA

HANOI

Dél-Vietnam Köztársasága ideiglenes forradalmi kormányának felhívása

Az idegen gyarmati uralom elleni augusztusi forradalomnak és Vietnám DK kikiáltásának évfordulója alkalmából Dél-Vietnam Köztársaságának ideiglenes forradalmi kormánya, a Nemzeti Felszabadítási Front és a Vietnami Demokrátikus és Békés Nemzeti Erők Szövetsége felhívást intézett a hazafi- as erőkhez — jelenti a VNA hírügynökség.

Az ideiglenes kormány felhívása kidomborítja a Vietnám függetlenségének megvédéséért vívott harcban eltelt utóbbi 24 év és az amerikai agresszió elleni harc sikereit, majd rámutat, hogy az amerikai imperialisták semmibe veszik a dél-vietnami népet az a követelést, hogy Saigonban alakítsanak békekormányt. Az ideiglenes forradalmi kormány megerősíti a dél-vietnami nép hűségét az augusztusi forradalom szellemét iránt és kifejezi azt a meggyőződését, hogy a dél-vietnami népek sikerül viszárvánnak az amerikai imperialisták és saigoni bábjaik összes akcióit. A felhívás köszönettel adozik a szocialista országoknak, Kambodzsa

és Laosz népeinek és kormányainak, valamint más országoknak a dél-vietnami nép harcához nyújtott támogatásért és az e harc iránt megnyilvánult rokonszenvéért. Az ideiglenes forradalmi kormány felhívása arra szólítja a népet, hogy mérjen újabb halálos csapásokat az ellenségre, folytassa a jelenlegi offenzívát a teljes győzelemig.

Az NFF felhívása rámutat, az amerikai imperialisták továbbra is kitarthatnak agresszív álláspontjuk mellett, a párizsi tárgyalásokon képtelen követelésekkel állni elő, így nekünk fenntartani a korrupciós saigoni kormányt, amelyet az egész dél-vietnami nép igyekszik megdönteni, hogy gyakorlatlansága önrendelkezési jogát.

„A vietnami kérdés rendezésének leghevesebb útja az — hangsúlyozza a felhívás — hogy az amerikai és a velük szövött országok teljes visszavonása után egy ideiglenes koalíciós kormány rendezzen szabad és demokratikus általános választást, s az tegye lehetővé a dél-vietnami népeknek, hogy külső beavatkozás nélkül maga döntse el politikai rendszerét”.

SAIGON

A hazafiak súlyos veszteségeket okoznak az ellenségnek

Egy saigoni katonai szóvivő közölte, hogy a hazafiak szerda éjjel 24 bombatámadást indítottak amerikai-saigoni objektumok ellen. Ezek közül nyolc súlyos veszteségeket okozott az ellenségnek.

Ugyanaznap az amerikai légierő bombatámadásnak, a haditengerészet pedig tüzérségi támadásnak vetette alá a demilitarizált övezetet. B-52-es repülőgépek négyszer bombázták a főváros környéki Tay Ninh és Phuoc Long vidéket.

Egy hivatalos szóvivő bejelentése szerint az amerikai haderőknek 190 halottjuk és 1367 sebesültjük volt a múlt héten lezajlott harcokban. Ugyancsak amerikai hivatalos adatok szerint 1961. január 1. óta 38 128 amerikai katonára vesztette életét az USA vietnami intervenciója folyamán.

DEL-VIETNAM: Jone sikságon a parasztok és az asztro- nyok löszert szállítanak a hazafiaknak.

A hírügynökségek jelentik

lepen. A robbanás erőssége megfelel 20 000 tonna trinitrotoluol robbanási erejének.

ISMET LEZULIANT EGY STARFIGHTER TÍPUSU KATONAI REPÜLŐGÉP. A westfalai Recke helység közelében történt szerencsétlenségben a gép pilótája életét vesztette. Az NSZK-ban eddig 98 Starfighter gép zuhant le, s a katasztrófákban 52 pilóta vesztette életét — közölte a DPA.

A KUBAI FŐVÁROSBAN MEGBOMBÁZTÁK AZ ELSŐ ORSZÁGOS IPARI AUTOMATIZÁCIÓS TANÁCSKOZÁS A 350 résztvevő különösen a cukorgyárak automatizálásának kérdéseit vizsgálta meg, mivel ezekre a vállalatokra komoly feladatok hárulnak a 10 millió tonnára becsült új cukornádtermés feldolgozásában.

A SZTRÁJKOLÓK GYŐZELMÉVEL VÉGZÖDÖTT A managui tanítók kethetes sztrájkja. A hatóságok kénytelenek voltak lemondani arról a határozatról, hogy politikai okok miatt elbocsátanak több tanítót s fizetésemelést írték.

BUDAPESTEN BEFEJEZŐDÖTT A MEGBESZÉLÉSEK A perui gazdasági küldöttség és a magyar külkereskedelmi és ipari szervezetek képviselői között. Amint az MTI jelenti, a megbeszélések eredményeként magyar konzorcium létesült, amely Peruban részt vesz egy magyar-perui vegyesvállalat létrehozásában.

NYUGAT-NEMETORSZAGBAN KOMOLY GONDOT OKOZ, hogy a Ruhr-vidéki szennyezék megfertőzi a Rajna vizét, ami súlyosan érinti a folyók állatvilágát. Az ország minden részéről érkezett tiltakozások tüntetése arra kéri a szövetségi kormányt, hogy törvénytervezetet terjesszen a Bundestag elé a Rajna és mellékfolyói szennyezése megállításának ügyében.

SZERDA ESTE MEGHUSULI A PIONEER—10 MESTERSÉGES HOLD felhívása. A műholdat Delta típusú rakétával lőtték fel, de a második lépcső letért a tervezett pályáról.

AZ USA ATOMENERGIAÜGYI BIZOTTSÁGA SZERDÁN FÖLD ADATTI nukleáris robbantást hajtott végre a Nevada-i kísérleti te-